

Folkhälsomyndigheten

Mottagare

Regeringskansliet (Socialdepartementet)
s.registrator@regeringskansliet.se

Handläggare

Henric Fransson

Vårt ärendenummer

02614-2022

Ert ärendenummer

S2022/03169

Datum

2022-11-17

Sida

1 (5)

Folkhälsomyndighetens återrapportering av regeringsuppdrag

12 Underlag för fastställande av avgifter för tobaksfria nikotinprodukter

I enlighet med regeringens uppdrag 12 Underlag för fastställande av avgifter för tobaksfria nikotinprodukter översänds härmed Folkhälsomyndighetens redovisning.

Inledning

Enligt regeringsuppdrag (Regeringsbeslut I:12) ska Folkhälsomyndigheten ta fram ett underlag för fastställande av myndighetens avgifter i förordningen (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter. Detta uppdrag ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 november 2022.

Sammanfattning

Storleken på avgifterna enligt 41 § första och andra stycket lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter (nedan LTN) föreslås träda ikraft i förordningen (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter (nedan FTN) den 1 januari 2024. Detta för att samtliga inkomna produktanmälningar och rapporteringar enligt 5 och 14 §§ LTN ska omfattas av avgifterna. Utgångspunkten har varit att avgifterna ska täcka myndighetens kostnad för administrationen av produktanmälan och rapporteringsskyldigheten under perioden 2024–2026. Myndigheten föreslår en avgift med 4 200 kr vid anmälan av en ny produkt enligt 5 § LTN samt en avgift på 4 200 kr för rapporteringsskyldigheten enligt 14 § LTN. Avgiften för produktanmälan bör tas ut månadsvis och avgiften för rapporteringsskyldigheten bör tas ut månadsvis efter att uppgiften senast skulle ha lämnats in.

Storleken på avgifterna enligt 41 § tredje stycket LTN föreslås träda i kraft i FTN snarast möjligt. Orsaken är att myndigheten idag har tillsyn över ett antal ikraftträdde bestämmelser som omfattar den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 § LTN. Följande innebär att myndigheten förslår att det regleras att en avgift ska tas ut efter utförd tillsyn. Understiger tillsynen en halvtimme bör inte någon avgift tas ut. Avgiften bör tas ut per påbörjad halv arbetstimme med en timtaxa på 1 140 kronor.

Bakgrund

Regeringen lämnade ett förslag i propositionen *Hårdare regler för nya nikotinprodukter* (Proposition. 2021/22:200) till en ny lagstiftning som syftar till att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förenade med bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter trädde i kraft den 1 augusti 2022.

Enligt 41 § LTN får Folkhälsomyndigheten ta ut avgifter för produktanmälan enligt 5 § LTN, rapporteringsskyldighet enligt 14 § LTN och tillsyn över den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 § LTN. Beräkningarna till avgiftskonstruktionen är gjorda utifrån antal kända näringsidkare och tillgängliga tobaksfria nikotinprodukter på marknaden samt myndighetens skattade kostnader. Avgiftskonstruktionen kommer att utgå ifrån full kostnadstäckning eftersom regeringen framför i prop. 2021/22:200 (s. 212–213) att utgångspunkten ska vara att Folkhälsomyndigheten ges möjlighet till full kostnadstäckning för de kostnader som myndigheten har för att utöva en effektiv tillsyn. Regeringen framför även att myndighetens kostnader för produktanmälan ska täckas genom anmälningsavgifter

samt att myndigheten får ta ut avgifter för att ta emot, lagra, hantera och analysera de uppgifter i rapporteringsskyldigheten som lämnas till myndigheten. För att full kostnadstäckning ska kunna uppnås ska avgifterna även omfatta kostnader för att offentliggöra att rapporteringsskyldigheten har uppfyllts.

Syfte

Syftet med avgifterna som får tas ut enligt 41 § LTN är att myndigheten ska ges möjlighet till full kostnadstäckning för de kostnader som vi har för att:

- ta emot, lagra, hantera, analysera och offentliggöra de uppgifter som inkommer vid produktanmälan och rapporteringsskyldigheten enligt 5 och 14 §§ LTN, och
- för att utöva en effektiv tillsyn över den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 § LTN.

Avgifterna bör därför beslutas till en nivå som motsvarar dessa kostnader.

Metod

Vid framtagande av underlagen som beskriver föreslagna avgiftskonstruktioner och avgifter samt avgifternas konsekvenser för berörda näringsidkare och Folkhälsomyndigheten har myndigheten i huvudsak följt vad en konsekvensutredning ska innehålla enligt 6–7 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Myndigheten har även beaktat bestämmelserna i avgiftsförordningen (1992:191) samt Ekonomistyrningsverkets *Handledning Sätt rätt pris!: Pris-sättning och kalkylering för statliga myndigheter* (ESV 2014:52).

Uppdragets genomförande

Folkhälsomyndigheten har utrett avgifternas konsekvenser och dokumenterat dessa i två konsekvensutredningar. En utredning om Folkhälsomyndighetens avgifter för myndighetens tillsyn över den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 § LTN, en utredning om Folkhälsomyndighetens avgifter för produktanmälan enligt 5 § LTN och rapporteringsskyldigheten enligt 14 § LTN. Konsekvensutredningarna innehåller:

- Bakgrund med avgifternas syfte och effekt om de inte kommer till stånd.
- Beskrivning över antal näringsidkare som bedriver detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter, antal tillverkare och importörer av tobaksfria nikotinprodukter samt antalet produkter som tillhandahålls på marknaden.
- Myndighetens budgeterade kostnader samt alternativa avgiftskonstruktioner och myndighetens förslag på de avgiftskonstruktioner som bör användas och avgifternas ikraftträdande.
- Behov av kompletterande bestämmelser till avgifter samt förslag på ändring av myndighetens instruktion.

- EU-rättsliga överväganden, exempelvis om avgiftskonstruktionerna och avgiftsnivåerna omfattas av kraven i förordning (1994:2029) om tekniska regler.
- Kostnadsmässiga och andra konsekvenser för berörda näringsidkare och Folkhälsomyndigheten.

Slutsatser

Myndigheten tolkar det som att det är regeringens vilja att myndighetens kostnader för att utöva en effektiv tillsyn samt kostnader för administrationen av produktanmälan och rapporteringsskyldigheten ska bekostas genom avgifter (prop. 2021/22:200, s. 212–213). Oavsett finansieringsform har Folkhälsomyndigheten ett uppdrag att administrera uppgifter som inkommer enligt 5 och 14 §§ LTN, tillsyn enligt 26 § LTN samt 39 § förordning (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten.

Det vore lämpligt att ikraftträdandet av storleken på avgifterna enligt 41 § första och andra stycket LTN träder ikraft i FTN samtidigt som ikraftträdandet av bestämmelserna om produktanmälan och rapporteringsskyldigheten (5 och 14 §§ LTN), vilket är den 1 januari 2024 (övergångsbestämmelser, punkt 1 LTN). Utifrån att myndigheten enligt 26 § LTN har tillsyn över 16–18 §§ LTN som omfattar den som bedriver anmälningspliktig försäljning enligt 17 § LTN bör storleken på avgifterna enligt 41 § tredje stycket LTN träda i kraft i FTN snarast möjligt. Myndigheten har förståelse om storleken på dessa avgifter regleras samtidigt som storleken på avgifterna enligt 41 § första och andra stycket LTN. Dock bör de senast träda ikraft den 1 januari 2024 eftersom samtliga bestämmelser i lagen om tobaksfria nikotinprodukter då är ikraft.

Myndigheten föreslår även att förutom att storleken på avgifterna regleras i förordningen bör ett antal kompletterande bestämmelser beslutas vid samma tidpunkt. Dessa bestämmelser innebär en ökad möjlighet för myndigheten att erhålla full kostnadstäckning. Dels bör myndigheten få möjlighet att avvisa anmälningar enligt 5 § LTN och rapporter enligt 14 § LTN som inte blir betald. Dels att myndigheten får möjlighet att driva in avgifter efter utförd tillsyn om näringsidkaren inte betalar avgiften. Därtill bör även 48 § förordningen (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten ändras så att det framkommer att bestämmelser om myndighetens rätt att ta ut avgifter även finns i förordning (2022:1263) om tobaksfria nikotinprodukter samt att myndigheten får disponera inkomsterna från avgifter som myndigheten tar ut med stöd av berörda bestämmelser i denna förordning.

Folkhälsomyndighetens bedömer slutligen att storleken på de föreslagna avgifterna enligt 41 § LTN stämmer överens med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen och WTO samt att de inte behöver notifieras enligt förordning (1994:2029) om tekniska regler eller tjänstedirektivet.

Bilagor

- Konsekvensutredning: underlag om Folkhälsomyndighetens avgifter för tillsyn
- Konsekvensutredning: underlag om Folkhälsomyndighetens avgifter för produktanmälan och rapporteringsskyldighet
- Kalkylmodell 2023–2026

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör, Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anna Bessö och Patric Winther, den tillförordnade enhetschefen Olga Caratier och chefsjuristen Bitte Bråstad deltagit. Utredaren, Henric Fransson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Henric Fransson